

16. Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку України

Вікторія Гербич, Віктор Струнін

Національний університет харчових технологій

Вступ: Результати дослідження показали, що інноваційний розвиток України знаходиться на низькому рівні і постійно регресує. Про це може свідчити те, що питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП в Україні у 2000-2013 рр. постійно скорочується. Таким чином, перед вітчизняними науковцями та практиками постає завдання пошуку джерел фінансових ресурсів та підвищення ефективності використання фінансових важелів.

Матеріали та методи: У якості інформаційної бази було обрано статистичні дані, які були піддані ретроспективному аналізу. Синтезовано думки вчених-економістів за узагальнено теоретичні підходи до вирішення проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку.

Результати : Питома вага українських підприємств, що впроваджували інновації у 2000-2013 рр. є відносно стабільною та не демонструє значного зростання, коливаючись на рівні 8,2-14,8 %. Однак порівняно з 2000 роком у 2013 році даний показник скоротився на 20 пунктів до величини 12,8 %. Обсяг реалізованої інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої промислової продукції також постійно скорочується. Так, якщо у 2001 році її частка становила 6,8 %, то у 2013 році – лише 3,8 %.

Однією з причин такого незадовільного стану інноваційного розвитку можна назвати неналежне фінансове забезпечення, оскільки динамічне зростання витрат на інноваційні технології забезпечує нарощування і утримування ними конкурентоздатного потенціалу [1]. Так, близько 16,3 % підприємств вказують на нестачу коштів як основний чинник який перешкоджає здійсненню інноваційної діяльності.

Це істотно гальмує інноваційний розвиток економіки країни. При цьому недостатньо ефективна державна інноваційна політика ускладнює отримання економічної віддачі у вигляді завершених інноваційних пропозицій та їх реалізації у сферах економіки.

Сучасні досягнення України у міжнародному вимірі конкурентноздатності економіки, рівня розвитку і особливо ефективності функціонування національної інноваційної системи є недостатніми для забезпечення сталого розвитку економіки, гарантованої національної безпеки і виходу в найближчій перспективі за рахунок економічного зростання на європейські стандарти життя громадян країни.

Отже, можна констатувати не просто брак коштів для забезпечення науково-технологічного розвитку виробничого потенціалу економіки України, а руйнування фінансових основ функціонування наукового сектору, що дедалі помітніше призводить до посилення технологічної залежності національного господарства [2].

Можливість отримати відповідь на питання, які джерела і яким чином доцільно використати для підтримки інноваційних процесів з метою їх активізації та результативності, з'являється через розблокування незадіяних в інноваційних процесах фінансових резервів і напрямів їх використання.

Висновки : Ефективне управління фінансовим забезпеченням інноваційного розвитку передбачає здійснення певної фінансової політики, важливою складовою якої є пошук достатніх обсягів фінансових ресурсів. Принциповим є те, що у відповідь на існування феномену інновацій ринковим середовищем створено цілу низку різномірних форм їх фінансового забезпечення на різних етапах використання. Тому стан сфери фінансового забезпечення відображається не лише результуючим показником, а й структурними, кожен з яких також має кількісну і якісну характеристики. В результаті це безпосередньо впливає на процеси формування фінансових ресурсів для фінансового забезпечення інноваційного розвитку.

Література

1. Виговська, Н. Г. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку науки в Україні [Електронний ресурс]. / Н. Г. Виговська. // Ефективна економіка. – 2013. – № 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1938>

2. Колодізев, О.М. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку національної економіки: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук: 08.00.08 / О.М. Колодізев. – Суми, 2010. – 41 с.